

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vitae Sanctorvm

complectens sanctos Mensium, Ivlivm Avgvstvm & Septembrem

Lippeloo, Zacharias

Coloniae Agrippinæ, 1603

Vita Et Martyrivm S. Godoleuæ, ex ea quæ scripta est per Drogonem Monachu[m] & Sacerdotem Gestellensem; qui ex testibus oculatis cunctase habere testatur. Passa est anno salutis 1070. teste Ioan. ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-42728

30 VITA ET MART. S. GODOLEVAE

*Claret exi-
mij miracu-
lo post obitū.*

struxerat, conditum : vndè tamèn post multos annos in aliam nouam Basilicam trāslatum est. In qua multa per eius merita fiunt assiduè miracula; multa infirmis præstantur beneficia : quæ nos, nimia eorum prolixitate absterriti, hîc referre superfedemus.

*Vide Ioan.
Molanum In
Annot. Mar-
tyrologij v-
suardi & in
Indiculo SS.
Belgij.*

*6. Iulij.
Patria & Pa-
rentes S. Go-
doleuæ.*

*Despondetur
Bertulpho.*

VITA ET MARTTRIVM S. GODOLE-
uæ, ex ea quæ scripta est per Drogonem Monachū
& Sacerdotem Gestellensem; qui ex testibus ocu-
latis cuncta se habere testatur. Passa est anno sa-
lutis 1070. teste Ioan. Mola.

BEATA Godoleua in Boloniensi territo-
rio, pago qui Londefort dicitur, patre
VVifrido, matre verò Ogina, honestis &
honoratis orta parentibus, generis nobilitatem
moribus & vitæ sanctimonia præclare illustra-
uit. Porrò præter egregias animi dotes, fuit et-
iam insigni formæ elegantia & corporis pulchri-
tudine: nisi quod maligni quidam in ea capillos
nigros & eiusdem coloris supercilia vitupera-
re potuerint. Cùm igitur exactis pueritiæ annis,
iustum ætatis robur attigisset, à multis in coniu-
gem expetita, tandèm Flandro cuidam Bertul-
pho nomine, vt nobilissimo ita & impientissi-
mo, summa parentum voluntate despósata fuit.
Is verò quanquàm antea incredibili eius amore
incensus nullum non mouisset lapidem, vt cu-
pitis eius amplexibus frueretur, postquàm ta-
men ad suas eam traduxisset ædes, fraude ma-
ligni hostis ita repentè animo immutatus est,
vt cane, peius & angue eam odisse videretur. Ei
verò

verò odio etiam mater eius fomenta suggererat, exprobatq; filio, quòd cornicem ex aliena regione adduxisset, quasi in patrio solo nullæ essent, eius & genere & opibus digniores. Cœpit itaque Christi ancilla varijs exerceri molestijs; quas tamen infita animi modestia deuorabat patientissimè. Nuptiarum celebritas triduo agebatur; sed sponsus, ne, quã exosam habebat, aspiceret, cogere, interesse recusabat; tota cura matri cum amicis relicta; quæ, quãquam malevolentia virus propter conuiuas tegere nitebatur, attamen vultu ipso pectoris arcana prodebat. Post triduum Bertulphus domum rediēs, sprete coniuge & relicta familia, in paternam domum commigrauit. Sponsa igitur Godolena iniusta sponso, sed Christo chara, domi residet; gubernat familiam; pudicitia ita studiosa, vt etiam maledici nihil de ea sinistrum vel confingere possent. Et ne torperet ocio, desidiaq; & segnitie marceret, iam ducebat filia; iam texebat; tum verò etiam in preces incumbibat. Interea Bertulphus quancquam natalium splendore clarus, improbis tamen moribus; & odio in Christi ancillam planè iniusto, & se & familiam obscurabat, nihilq; sempiternæ ignominia notam veritus, ex marito sæuam se latronem exhibebat. Præficiebat ei ex matris consilio vernam quendam, qui malignè ei inferuaret, & frustum panis, statuta hora, ei præberet diras luiturus pœnas, si quid præterea cibi potusue ei impertiret.

Odium Bertulphi in eâ.

Deseritur à Sponso.

Pessimè habetur à Bertulpho.

Subiecta igitur seruo suo ancilla Christi, contumelijs exagitur; quas mente tranquilla optimeque sibi conscia ita ferebat, vt exultanti

Mira eius patientia & abstinentia.

F

etiam

etiam animo, Deo gratias ageret, panemq; suum cum sale & aqua pauperibus etiam communicaret; Maledicenti quoque viro non maledicta; sed verba suavissima & amoris plena, reddebat: pro se persequentibus & calumniantibus Deum deprecans. At neq; ijs quicquã mollitus Bertulphus, cum fame & inedia eam se conficere posse desperaret, coepit cruento de nece eius animo multa cogitare, quã ne inferret protinùs terror nobilissimæ familiæ, qua virginem prognatam non ignorabat, impedimento fuit: sperans autẽ fore vt maioribus fatigata molestijs tandem in murmuraciones proueret, dimidiam panis hæctenus illi attributi portionem subtrahit. Illa verò eam annonæ diminutionẽ sedato ferens animo tametsi difficillimè in vitæ sustentatione sufficere videret, mediam tamen partem illius, consueto more, pauperibus largiebatur, precibusq; assiduis, quod corpori deerat, supplebat. Porro in tanta immanitate Bertulpho cognati & amici eius fauentes, scelerato & iniquo odio eam persequabantur, & crudelem sponsi animũ, sua sponte satis incensum, magis insuper magisque incitabant; prorsus vt sancta virgo, tanta mariti & familiæ persecutione victa, fuga sibi salutem querere cogeretur. Nudis igitur pedibus, vnica puella comite, ad natale solum reuertitur, parentibusq; suis calamitatis suæ historiã cum lachrymis & gemitu recenset. Pater eius, auditis filix querimonijs, primò quidẽ Balduinum comitem Flandriæ, dein ex eius cõsilio Nouiomensis Ecclesiæ antistitẽ ipsius generi dicecesanũ adiit, eorumq; opem contra filix sponsum implorauit. Illi auctoritate sua monet coguntq;

*Quãta fuerit
eius commi-
seratio erga
pauperes.*

*Compulsa
fugit ad pa-
rentes suos.*

Ber-

Bertulphū, vt positis inimicitijs coniugem suscipiat, foueat, & quo par est honore & amore prosequatur. Recepit illē quidē virginem sanctissimā, sed animo in scelere suo ad eō obfirmato, vt modis omnibus in eam curā cogitationemq; incumberet, vt eā ē medio tolleret. Cernens autē Christi sponfa ad pristinam ferocitatē quotidie noua incrementa accedere, totam sese precibus diuinæ prouidentiaē cōmisit, certā amplissimis præmijs patientiam suā aliquandō à Deo remunerandā. Cūq; alij eius miseras lamētarentur, dicerentq; eam solā esse, quæ neq; carnis voluptatibus, neq; mūdi delicijs esset fruitura, illa magna animi cōstantia, se neq; carnis voluptates, neq; mūdi huius oblectamēta appetere, respōdebat; addebat autē; Vos quidē me infelicē & lachrymis ac luctu dignā reputatis, at ego, tametsi in præsentiarū afflictio & angustia me obtinēt, præ cūctis Flādriæ mulierib⁹ exaltabor & sublimabor. Et hoc mihi faciet qui potēs est, qui erigit elifos, & soluit cōpeditos: sanat cōtritōs corde, & mœrore affectōs exhilarat. Multi quidē ad eā veniebant, vt illā solarētur; & à mœstitia, quo ad possent, societate & verbis amātissimis auocarēt. At illa cęlesti plerunq; cōsolatione ad eō perfusa erat, vt vultu & verbis ē Sancti spiritūs doctrina deprōptis nullius se solatio indigere ostēderet; quin & monachos quosdam consummatæ virtutis ad se quandoque cōsolationis ergō cōmeātes melliflua adhortatione ita afficiebat, vt mentem eius diuina sapientia perfusam minimē dubitarent.

Ast Bertulphus vt animaduertit omnes suas machinas & artes ad illam perdendam adhibi-

Redit ad sp̄sum, & totā se Deo committit.

Consolatur se sp̄e future retributionis inter afflictiones.

Psal. 145. & 146.

Summe afflicta alios in super consolatur.

*Lambertus
& Hacca in-
terfectores
S. Godoleuae.*

*Simulator
Bertulphus.*

tas in nihilum recidere, accitis ad se duobus famulis Lamberto & Hacca, illis animi sui propositum aperit, petitq; consilium, qua via modoq; inuisam sponfam internecone deleret. Illi animo confidenti nefarium facinus in se suscipiunt, remq; minimè difficilem esse docet; tempus expriment, quo occultius & commodius facinus perpetrari queat. Iamque aduenerat dies, qua virgo Deo plena in caelis coronada erat. Ea ipsa igitur nocte qua fraude perditorum nebulonum iugulanda erat, ante Solis occubitu venit ad eam Bertulphus, & primò quidem simulato animo osculatur, amplectitur, ore mentitur risum, qui virus habebat in pectore; assidet deinde iuxta illam, propiusque se illi iungere formidantè manu ad se trahit, hisque compellat verbis. Non mediocri id dolore me afficit, quod ita fero & praeduro erga te animo esse videor, ut neq; praesentia mea tibi solatio sit, & neque colloquijs meis, neque mutuo concubitu delecteris. Equidem qui nos aduersus casus infestaret ignoro, ut & alieno in te animo essem, nec fatis mentis meae compos viderer. Nisi fallor, maligni daemone opera id effectum est: Sed iam tandem volo hisce dissidijs sine imponere, teq; charae instar coniugis colere, tenfimque profligato odio, mente & corpore tibi coniungi. O homine ipso Itida proditore nequiore. Inueni, inquit, foeminam, quae se iactitat posse nos mutuo amoris vinculo adeo copulare, ut non possint duo alij ardentiori inter se charitate coniungi. Ego id negocij Lamberto & Haccae seruis meis commisi, qui foeminam ad te adducent: tu vide fidem ut illis accomodes.

Hac

Hæc cum dixisset homo scelestus & totus ex fraude & mendacio conflatus, Christi ancilla respondit, nihil recusare, modò absq; sceleris allicuius cōmixtione id fieri posset. Tum Bertulphus, à scamno exiliens, equum ascendit Brugas profecturus, vt ibidèm ab omni cædis suspicione remotior, nuncium de extincta Godoleua opperiretur.

Deindè nocte cunctis sopore oppressis, Lambertus & Hacca ad Dominæ suæ cubiculum accedentes, eam excitant; foeminam, cuius herus mentionem fecisset, præ foribus eam prætolari impiè mentientes. Illa Deo se commendans, vestibus se induere voluit. At illi, pedibus, aiunt, nudis, passis capillis, solaque in interula venias oportet. Id enim tibi in primis maximè profuturum est. Illa quanquam fraudem dolumq; facile odorari poterat, nihil tamen vel mortis vel ingentis periculi timore perculsa, secura prodijt. Tum verò perfidi ac nefarij serui, iniecto in collum eius laqueo, eam strangularunt, exanimèq; in aquas, ibidèm, si quid spiritus superesset, præfocandam demerserunt. Extinctum deindè corpus scelesti illi homicidæ ad eius lectulū reportarunt, vestibusque opertum reliquerunt. Interea sole altiùs scandente, cum hera de more in primo auroræ ortu non prodiret, familia inter se mussitare, ac tandem dormientem excitatura cubiculum intrare: sed mortua non expergiscitur. Mox fama volat; accurrunt vicini; contemplatur corpus exanime; nullum vulnus; nullum ferri vestigium toto corpore reperitur. Ad collum duntaxat cruentus visebatur circulus, ex laqueo quo strangulata fuerat, relictus. Intere-

Dolose euocatur occidenda.

Strangulatur à seruis Bertulphi S. Godoleua.

terim alijs naturali eam morte obiisse dicentibus, alijs diuersum affirmantibus, sui eam sepulturae tradiderunt.

Attende miraculum.

Porro cum hoc modo immane facinus sempiterna obliuione deletum existimarent, Dominus, ut caedes illius cunctis innotesceret, caelestibus eam miraculis continuo illustrauit. Humi pars illa, ubi interempta est, in candidos lapillos versa est; & cum quidam pio deuotionis studio ducti de terra illa domum secum asportarent, eam postea in gemmas mutatam mirati sunt. Quod ne quis fabulosum existimet, auctor ipse, qui sanctissimae huius virginis vitam martyriumque con-

Miracula ad aquam ubi fuit submersa.

scripsit, se & proprijs oculis gemmas vidisse atque manibus tractasse testatur. Quin etiam & aqua illa, quae reliquias spiritus eius suffocauit, nequaquam virtutis expers fuit. Quotquot enim vel febribus vexati, vel alijs afflictis morbis, eam biberunt, repente sanitatis beneficium illius meritis se adeptos laetati sunt. Pari virtute & monumentum eius illustratum fuit; quod vno aut altero ex pluribus miraculo confirmasse sufficiat

Item ad sepulcrum eius

Pater filium a primis natiuitatis annis contractum, eodem attulit. Nomen puero Algotus erat; qui post vota precesque sospes cum patre domum absciscit. Foemina quaedam omni membrorum officio similiter destituta, nouem annis ad fores monasterij S. Trudonis frustra (Diuina id agente prouidentia) sanitatem postulas iacuerat. Tu vero fama miraculorum, quae ad Godeleuae monumentum fiebat excita, eodem se deportari curauit; ibique oras paulo post suis pedibus laeta domum redijt.

Anno Christi millesimo octogesimo octauo corpus eius apud Gestellam a Ratbodone No-

uio-

niomensi & Tornacensi antistite eleuatum est 3. Kalend. Augusti. Filia verò Bertulphi ex vxore secunda, luminibus à natiuitate orba, cum aqua illa, quæ submersione eius & martyrij gloria celebris habebatur, oculos lauisset, protin⁹ à perpetuis tenebris liberata est. Quod sanè beneficiū, vt grata memoria perpetuis temporibus celebraretur, extruxit ibidem sacrarū virginū domicilium, sub regula D. Benedicti militantium. In quo cœnobio, ipsi virgini Godeleuæ sacro, niueus eius cruor, qui ex ore & naribus in submersione emanauit, ad perpetuam rei memoriā conseruatur.

Filla Bertulphi à natiuitate cæca sanatur.

VITA S. ILLIDI ARVERNORVM ANTISTITIS quarti; ex ea quæ extat apud Gregor. Turonens. Lib. de vita Patr. cap. 2.

Vide Notap. C. Baro. In Martyro: Roma.

7. Iulij.

B Illidius cum ab ipsa infantia, vt mortificatis mēbris soli Christo vineret, diuersas abstinentiæ cruces sibi adhibuisset, tantam demū, Domino largiente, vitæ sanctimoniam, tantaq; gratiarum charismata est affectus, vt vnanimi omnium suffragio, Deo inspirate, ad Aruernæ Ecclesiæ Pontificalem Cathedralam sublimatus sit. Vndè factum est, vt fama virtutum eius, nō solum ipsos Aruerni territorij terminos vicinarumq; vrbium fines adiret: verū etiā Treuerici Imperatoris aures attingeret. Cuius quidē filia cum à spiritu immundo correpta grauitè vexaretur, & non inueniretur, à quo posset erui: ilicò beatum Illidiū directis ad eū pueris ad se euocauit. Quo potestati Regiæ celeriter se repræsētate, ac venerabiliter admodū

Episcopus creatur Arvernorum.